

DISCURS HOMENATGE REINA I DAMES DE FA 50 I 25 ANYS

Reina de les festes, dames de la ciutat, representats de la Junta de Festes, membres de la Comissió de Penyes, corporació municipal, senyores i senyors, molt bona vesprada a tots.

Durant estos dies, Vila-real ret homenatge al seu patró, Sant Pasqual. Són els nostres dies grans, en els que gaudim de les festes, compartint moments entranyables amb familiars, amics i companys.

Però, entre tots nosaltres, hi ha un grup de persones que gaudeixen de les festes d'una forma encara més especial: són la reina i les dames de la ciutat, de les quals hui tenim ací a representants de tres generacions diferents.

Eixe paper com a reina i dames vos dóna una visió privilegiada sobre detalls on els ulls dels altres no arriben, però al mateix temps vos atorga la responsabilitat de mantenir viu, a cada segon, l'esperit de la festa. Per això és hui just reconéixer la tasca que generació rere generació esteu duent a terme, tant ara com fa 25 anys i inclús mig segle arrere. 50 anys que veiem ara amb els ulls del poeta Miquel Martí i Pol, qui reflexionava sobre què és allò que representa el temps: *“És així com la vida expressa el seu misteri i en referma la bellesa. L'entretèixit del temps no mostra cap fissura, flueix sempre...”*

Endinsem-nos en eixe entreteixit del temps, retrocedint mig segle, fins el divendres 15 de maig de 1964. Eixa nit va ser proclamada reina la jove Maria Dolores Ibáñez, i dames d'honor les senyoretetes Carmen Ramos, Carmen Costa, Maria Teresa Rubert, ~~Maria Luisa Cheza~~, Consuelo Poré, Mari Carmen Batalla, Mari Carmen Llorens Ramos, ~~Maria Dolores Pesudo~~, Mari Carmen Llorens Cubedo y Maria Luisa Mata.

Totes vosaltres vau viure una nit inoblidable, com fa tans sols unes dies la van viure la nostra reina de 2014, Paula Rico, i tota la seua cort d'honor.

La nostra reina del 64 recordarà sense dubte com va entrar al Cinema Villarreal Teatro als acords de "*Lo cant del valencià*" i del braç de qui en aquells anys era alcalde de la ciutat, José Ferrer. Recordarà Maria Dolores, com segur que recorden també les seues dames, la música de rondalla o les notes del piano acompanyant la veu de la soprano sobre l'escenari.

El Pregó de l'enyorat Batiste Carceller, alegre i poètic, convidava a gaudir de la festa aquell any que actuava com a mantenidor el reverend Vicent Mundina Balaguer, fill de Vila-real i aleshores director de l'Institut Laboral Nazaret de Madrid. El Padre Mundina, nom amb el qual després se l'ha conegut a tota Espanya arran de la seua difusió sobre botànica, va donar bones mostres de la seua oratòria.

Segur que la reina Maria Dolores Ibáñez i tota la seua cort recorden amb carinyo eixa nit i tots els dies posteriors de les festes. Unes festes, a més, molt significades en la nostra història festera, ja que aquell 1964 l'Ateneo Ortells organitzava la primera Festa de la Taronja, amb una cavalcada que, 50 anys després, mantenim encara en la nostra programació de festes. Tot el món de la taronja a Vila-real hi va participar en una demostració de la força que la nostra citricultura ha tingut sempre a l'economia local: marques, exportadors, llauradors, sindicats, cooperativa... tots formant part d'una cavalcada que tancàveu vosaltres, la reina i la cort, amb la vostra carrossa.

Van ser també dies d'actes taurins, i de música i rialles dins l'anomenat Show Internacional, on actuava des del ventríloc de Radiotelevisió Espanyola Gran Fele fins la cantant ye-yé Gelu. Encara que segur que amb qui totes les xiques d'Espanya somiaven ser era amb Conxa Velasco, Conxita en l'època, que eixos dies protagonitzava al cine *La verbena de la Paloma*, amb Vicente Parra.

Sens dubte, són molts els records que hui vénen a la ment de les nostres representants festeres de fa 50 anys. Com també ocorre amb les de fa un poc menys, les de fa 25 anys, que el dijous 11 de maig de 1989 van rebre les seues corresponents bandes al Casal de Festes, amb l'enyorat Enrique Ayet com alcalde. Un Casal de Festes que s'obria per primera vegada, disposat a convertir-se en l'epicentre i lloc de reunió de tots els veïns i veïnes durant les festes. 3.000 persones van acudir allí a l'acte de la proclamació.

Ana Pilar Bellmunt, la nostra reina del 89, a qui acompanyaven les seues dames d'honor, les joves ~~Rosana Escuriola~~, Noelia Llorens, Mavi Dembilio, Isabel Navarro, Mª Carmen Cantavella, Nieves Mezquita, Maria José Català, Marta Gil, ~~Anabel Menero~~, i Conchín Cabrera, recordarà molt bé les paraules del mantenidor que eixa nit les va homenatjar, el sacerdot i professor vila-realenc José Pascual Font Manzano, a qui les joves representants festeres li recordaven, segons va dir, a les mateixes Madonnes de Rafael.

La il·lusió d'estes joves de 1989 era la mateixa que havien viscut les de 1964, amb llàgrimes i somriures a parts iguals. Però el programa festiu era ben diferent. Si bé l'interés pels actes taurins seguia intacte, a finals dels 80 irrompien amb força la varietat musical i esportiva, i l'interés per les noves formes de teatre.

Eren els anys dels primers festivals de teatre al carrer, que acabem de celebrar ara fa només unes setmanes plenament consolidat com una de les cites referents de les arts de carrer a l'àmbit internacional i sense dubte una de les principals senyes d'identitat de la nostra marca com a Ciutat de festivals, congressos i esdeveniments.

En aquell 1989, l'actual FITCarrer celebrava la seua segona edició i ja començava a despuntar maneres. Segur que vosaltres, Ana Pilar i dames, encara recordeu amb emoció les representacions que els Visitants o La Cubana, entre altres companyies, van traure als carrer de Vila-real eixos dies. Com també ens podrieu cantar moltes de les cançons que es van escoltar eixa setmana a la nostra ciutat, amb artistes per a tots els gustos: des del Festival de Rock Radikal fins el jazz de Tete Montoliu, des d'Isabel Pantoja fins Olé olé o Bruno Lomas, qui, per cert, perdria la vida sols un any més tard.

Fins i tot el cantant internacional Julio Iglesias ens va visitar aquell any, al setembre, de la mà de l'empresa Zirconio.

La mateixa varietat trobem en l'esport: potser envaïts per l'esperit olímpic que s'aproximava, ja que sols faltaven tres anys per a la cita de Barcelona 92, Vila-real va ser escenari de futbol, atletisme, taekwondo, gimnàstica, bàsquet... Una mostra de la importància que sempre ha tingut i té la pràctica esportiva per a la nostra ciutat i un exemple d'energia enorme que a ben segur també va ajudar Ana Pilar i les seues dames a mantindre les forces durant tot el seu any fester. Fins i tot es va inaugurar un pistòdrom municipal i, com a cosa curiosa, Vila-real va intentar entrar al Llibre Guinness dels Rècords bufant globus a la plaça Major.

A banda de totes eixes diversions, eixe any 1989 també el recordareu per altres detalls relacionats amb les festes: per primera vegada la reina i les dames van lluir el vestit de llauradora a més del de castellanera. I més tard, ja en setembre, la tornà de la Mare de Déu de Gràcia va tindre un altre moment entranyable: es va posar la Creu de Terme, obra de Pedro Gil, en l'encreuament entre Camí l'Ermita i el Camí Vell d'Onda-Castelló.

Com veiem, Vila-real ha anat canviant amb el temps, traslladant als seus actes festius eixos canvis culturals i socials que han transformat la nostra ciutat, però alhora mantenint inalterable el respecte per la festa i les tradicions.

I dins d'eixa festa, sempre, hem trobat entre les ciutadanes de Vila-real un grup de joves disposades a dedicar un any de les seues vides a representar la festa d'una forma excel·lent. Així ho van fer la reina i dames de fa 50 anys i de fa 25, i també les d'ara: la reina Paula Rico, i les dames Carmen Maria Folch, Myriam Sánchez de la Nieta, Belén Héctor i Marina Mata.

A ben segur que esta cort de 2014 també estarà trobant durant estes festes de maig, així com en setembre, mil raons per a gaudir de la festa. Gaudir amb la il·lusió, l'energia i l'empenta de la joventut, i al mateix temps amb la responsabilitat de qui sap que té un important paper que dur a terme durant este any fester.

Hui com alcalde de Vila-real vull destacar la tasca imprescindible que estes tres generacions de reines i dames de les festes han realitzat i realitzen per a la nostra ciutat. A totes vosaltres, reina i dames d'abans, d'ara i de sempre, moltes gràcies.